

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:8

2009-02-19

S2006/9394/HS
(delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 STOCKHOLM

Uppdrag att sprida kunskap om och utveckla hjälpmedel till personer med psykisk funktionsnedsättning samt uppdrag att utbetala medel

---

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Hjälpmedelsinstitutet att

- öka och utveckla informationen samt förbättra informationsvägarna om hjälpmedel till brukare, anhöriga och olika huvudmän,
- utforma och genomföra utbildningar om hjälpmedel till olika personalgrupper, bl.a. handläggare och andra tjänstemän som bedömer behov av stödinsatser i kommuner och landsting, samt
- utveckla nya hjälpmedel, tjänster och metoder till personer med psykisk funktionsnedsättning samt främja användningen av bra produkter.

Regeringen beslutar samtidigt att ge Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut medel till Hjälpmedelsinstitutet för denna satsning. Socialstyrelsen får för detta ändamål disponera 15 000 000 kronor av de medel som för 2009 avsatts inom ramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 1:8 Bidrag till psykiatri. Medlen ska utbetalas till Hjälpmedelsinstitutet efter rekvisition.

Hjälpmedelsinstitutet ska ta fram en plan för genomförandet av uppdraget och förväntade effekter av detsamma. Planen ska redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 31 mars 2009.

För 2009 får Hjälpmedelsinstitutet av de avsatta medlen använda 4 000 000 kronor för att öka och utveckla information samt förbättra informationsvägarna, 4 000 000 kronor för att utforma och genomföra utbildningar och 5 000 000 kronor för att utveckla hjälpmedel, tjänster och metoder och främja användningen av dessa. Högst 1 500 000 kronor får avse institutets egna kostnader för samordning av verksamheten.

Hjälpmiddelsinstitutet har ansvar för att verksamheten följs upp och att satsningens effekter utvärderas. Upplägget och inriktningen på denna utvärdering bestäms av institutet. Högst 500 000 kronor av avsatta medel får användas för att finansiera utvärderingen under 2009.

Hjälpmiddelsinstitutet ska delredovisa uppdraget i särskilda rapporter som lämnas till regeringen senast den 1 mars 2010 respektive senast den 1 mars 2011. Uppdraget och dess effekter ska slutredovisas till regeringen senast den 1 maj 2012.

I uppdraget ska Hjälpmiddelsinstitutet samråda med Socialstyrelsen, Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH), Sveriges Kommuner och Landsting och andra lämpliga aktörer. Hjälpmiddelsinstitutet ska sprida kunskap om uppdraget.

Ärendet

Riksdagen har för budgetåret 2009 (prop. 2008/09:1 utgiftsområde 9, bet. 2008/09:SoU1, rskr. 2008/09:127 och 128) beslutat att avsätta 893 471 000 kronor för regeringens satsning på förbättringar inom vuxenpsykiatri och barn- och ungdomspsykiatri (anslag 1:8 Bidrag till psykiatri).

Nationell psykiatrisamordning konstaterar i slutbetänkandet *Ambition och Ansvar* (SOU 2006:100) att kunskapen om hur teknik och produkter kan användas för att underlätta vardagen för personer med kognitiva funktionshinder har ökat. Under åren 2001–2004 bedrevs projektet *Humanteknik* i syfte att utveckla och prova hjälpmedel för att planera, organisera och strukturera vardagen för personer med psykisk funktionsnedsättning. Humanteknik har mottagits positivt men det är ett begränsat antal personer som får del av deras resurser.

Nationell Psykiatrisamordning konstaterar att behoven av produktutveckling och kunskapsstöd även fortsättningsvis kommer att vara stora inom området och att Hjälpmiddelsinstitutet borde få i uppdrag att organisera ett fortsatt utvecklingsarbete under de närmaste åren. Institutet har i sitt remissvar uttalat att de är beredda att med externa medel genomföra ett uppdrag i linje med utredningens förslag.

När det gäller kognitiva problem och kommunikationssvårigheter, att förstå eller göra sig förstådd, att få kontakt med andra människor eller olika samhällsorgan och att kunna planera och strukturera sin vardag för att på så sätt kunna fungera mer självständig är det områden inom vilka Hjälpmiddelsinstitutet erfarenhetsmässigt vet att just IT-baserade hjälpmedel är särskilt väl lämpade och har stor utvecklingspotential – men dessvärre inte alltid utnyttjas i den utsträckning som tekniken medger.

För att öka möjligheten för personer som har en psykisk funktionsnedsättning att bli delaktiga i samhället anser regeringen att hjälpmedel behöver utvecklas och göras mer kända. Regeringen anser därför att det är viktigt att satsa på utveckling och användning av hjälpmedel. Kunskapen om hjälpmedel för personer med psykisk funktionsnedsättning behöver öka och de som har behov av hjälpmedel behöver på ett enkelt sätt kunna ta del av utbudet.

För åren 2010 och 2011 avser regeringen avsätta 15 000 000 kronor per år för att sprida kunskap om och utveckla hjälpmedel till personer med psykisk funktionsnedsättning. Medel under 2010 och 2011 utbetalas till Hjälpmedelsinstitutet, i den mån riksdagen beviljar medel för ändamålet. Regeringen återkommer med villkor för hur dessa medel i sådant fall ska fördelas mellan de tre olika områdena.

På regeringens vägnar.

Göran Hägglund

Rickard Broddvall

Likalydande till

Hjälpmedelsinstitutet

Kopia till

Socialutskottet
Sveriges Kommuner och Landsting
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa
Handikappförbundens samarbetsorgan
Fi/Ba